

SOCIÁLNÍ DÁVKY, PŘÍSPĚVKY

Pečovatelská služba

Posláním pečovatelské služby je zajištění komplexní a kvalitní péče o občana, o jeho výživu a domácnost. Je tím do jisté míry kompenzována snížená soběstačnost starých i zdravotně postižených lidí, prodlužováno období jejich relativně nezávislého života v přirozeném prostředí vlastního domova a oddalována nutnost ústavního zaopatření.

Pečovatelskou službu zabezpečují obce a okresní úřady ve svých územních obvodech. Tuto službu mohou také poskytovat nestátní organizace.

Příjemci pečovatelské služby jsou těžce zdravotně postižení občané, nemocní a staří lidé, kteří nejsou schopni si sami obstarat nutné práce v domácnosti a další životní potřeby, nebo kteří pro nepříznivý zdravotní stav potřebují ošetření jinou osobou nebo další osobní péči, pokud jim potřebnou péči nemohou poskytovat rodinní příslušníci.

Pečovatelská služba se poskytuje občanům v jejich domácnostech včetně domácností v domech s pečovatelskou službou, v zařízeních pečovatelské služby, v domácnostech dobrovolných pracovníků pečovatelské služby, popř. i mimo domácnost a zařízení.

Pečovatelská služba se poskytuje za plnou i částečnou úhradu podle **přílohy č. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb.** ve znění pozdějších platných předpisů, s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, příjmu a majetkovým poměrům občana a jeho rodinných příslušníků. K úhradě za úkony pečovatelské služby se použije především zvýšení důchodu pro bezmocnost. Úkony pečovatelské služby, kterými jsou zabezpečovány nezbytné životní potřeby, se poskytují bezplatně v rozsahu dle přílohy č.1 vyhlášky č. 182/1991 Sb.

Podmínkou pro poskytování pečovatelské služby je sociální a zdravotní stav příjemce, jehož důsledkem je závislost na pomoci jiné osoby. Pečovatelská služby se zahajuje na návrh a doporučení ošetřujícího lékaře.

Žádost o pečovatelskou službu se podává u státních institucí u příslušného úřadu, u nestátních se uplatňuje přímo v té instituci, kterou si klient svobodně vybral.

Není určena doba poskytování, poskytuje se podle potřeby péče. Jednotlivé úkony provádějí pečovatelky. Jedná se např. o dovoz obědů, dovoz a donáška nákupů, běžný úklid v domácnosti, apod., úkony jsou uvedeny v příloze č. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb.

Postup zajištění pečovatelské služby:

- vyplnit „žádost na zavedení pečovatelské služby“, kterou si necháte potvrdit Vaším ošetřujícím lékařem (obvodní, praktický lékař)
- kontaktovat pečovatelskou službu v místě bydliště
- pracovnice pečovatelské služby Vás navštíví za účelem doplnění informací a zjištění Vaší situace a potřeb (zjišťuje se výše důchodu = důchodový výměr, náklady na nájem a služby, Vaše potřeby pečovatelských služeb apod.)
- před zahájením pečovatelské služby je většinou nutné pro pečovatelku zajistit klíč od domu

Dovoz obědů:

- cena za 1 oběd se pohybuje zhruba v rozmezí 30-45,-Kč (službu lze v mnoha případech využívat až 7 dní v týdnu)
- cena za dovoz obědů bývá v rozmezí 5-15,-Kč/1 oběd
- obědy se většinou platí předem, dovoz v následujícím měsíci podle počtu odebraných obědů
- některé pečovatelské služby požadují od klientů zakoupení jídelních nosičů (jsou potřeba 2 soupravy, cena 300-500,-Kč/1 soupravu), jiné služby nosiče bezplatně půjčují

Příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu

Podmínky vzniku nároku:

Jestliže občan **osobně, celodenně a řádně pečuje o**

a) **blízkou osobu**, která je

- převážně nebo úplně bezmocná
- starší 80 let a je částečně bezmocná

- starší 80 let a podle vyjádření ošetřujícího lékaře potřebuje péči jiné osoby

b) **jinou než blízkou osobu**, u níž jsou splněny podmínky podle bodu a), v tomto případě je podmínkou, že osoby spolu trvale žijí ve společné domácnosti a uhrazují společně náklady na své potřeby

Příspěvek náleží též rodiči pečujícímu osobně, celodenně a řádně o nezletilé dítě starší jednoho roku, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči.

Poživatel plného invalidního důchodu, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu nemá nárok na příspěvek, jestliže výše jeho důchodu, popřípadě souběhu důchodů přesahuje výši tohoto příspěvku. V případě, že výše jeho důchodu, popřípadě souběhu důchodů je nižší než příspěvek, náleží tomuto občanu rozdíl mezi výší jeho důchodu a výší příspěvku.

Příjemce takovéto péče nesmí pobývat v kolektivním zařízení speciální péče déle než 4 (děti), resp. 6 hodin/den (dospělí).

Výše dávky:

Příspěvek se poskytuje ve výši rozdílu mezi příjmem pečujícího občana v kalendářním měsíci a

a) 1,6 násobkem částky považované podle zákona o životním minimu (3.712,-Kč) za potřebnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb osoby, která není zaopatřeným dítětem, pečuje-li o jednu osobu

b) 2,75 násobkem této částky (6.380,-Kč), pečuje-li o dvě nebo více osob

Doba poskytování:

Dávka se poskytuje opakovaně měsíčně po dobu splňování podmínek nároku. Dávka nenáleží po dobu pobytu oprávněné osoby v cizině.

Doklady nutné k uplatnění nároku:

Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o výši důchodu nebo vyjádření ošetřujícího lékaře.

Příjem pečující osoby (měl by být nižší než 1,5 násobku životního minima).

Čestné prohlášení pečující osoby, že příjemci péče nejsou zajištěny úkony pečovatelské služby s výjimkou úkonů uvedených v příloze č. 1 v bodech 4, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 17, 19,20 vyhlášky č. 182/1991 Sb.

Pojem "osoba blízká":

Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel.

Jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.

Právní úprava:

Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (zejména §80-85)

Zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (zejména §24)

Vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Příspěvek na provoz motorového vozidla

Příloha č.5 k vyhlášce 182/1991 Sb.

Charakter dávky, četnost vyplácení

Jedná se o jednorázový peněžitý nárokový příspěvek na období kalendářního roku k hrazení nákladů na provoz motorového vozidla těžce zdravotně postiženého občana. Vyplácí se jedenkrát ročně. Pro každý rok je třeba podávat novou žádost.

Podmínky vzniku nároku

Žadatelem a příjemcem dávky je vždy držitel motorového vozidla, který ho používá k pravidelné dopravě dle níže uvedených podmínek.

Jde o občana, který je držitelem motorového vozidla a

1) jehož zdravotní postižení odůvodňuje přiznání mimořádných výhod pro těžce zdravotně postižené občany II. nebo III. stupně, s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou, který bude motorové vozidlo používat pro svou pravidelnou dopravu (tj. držitel průkazu ZTP nebo ZTP /P a držitel mot. vozidla)

2) který bude vozidlo používat pro pravidelnou dopravu manžela, manželky, dítěte nebo jiné blízké osoby, jejichž zdravotní postižení odůvodňuje přiznání mimořádných výhod pro těžce zdravotně postižené občany II. nebo III. stupně, s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou (tj. osoba blízká která je držitelem mot. vozidla a dopravuje držitele průkazu ZTP nebo ZTP/P).

3) je rodičem nezaopatřeného dítěte, léčeného na klinice fakultní nemocnice pro onemocnění zhoubným nádorem nebo hemoblastozou, a to v době nezbytného léčení akutní fáze onemocnění v tomto zdravotnickém zařízení. Za rodiče se v tomto případě považuje i občan, kterému bylo dítě svěřeno do péče nahrazující péči rodičů, na základě rozhodnutí příslušného orgánu, pokud se písemně předem zaváže, že vrátí poměrnou část vyplaceného příspěvku v případě, že přestane plnit podmínky pro přiznání příspěvku

4) Příspěvek nebo jeho poměrná část se nevrací v případě, že zemře občan, kterému byl vyplacen, nebo dítě, jehož rodičům byl vyplacen.

Celoroční částka příspěvku pro občany se ZTP a ZTP/P

U dopravy osob se ZTP náleží celoroční částka ve výši 5.624,-Kč, u dopravy osob se ZTP/P a nezaopatřených dětí léčených na klinice fakultní nemocnice náleží celoroční dávka 9.124,-Kč.

Výše příspěvku v případě, že žadatel dopravuje sám sebe a rodiče

Pokud jeden žadatel splňuje podmínky pro poskytnutí více příspěvků najednou, snižuje se každý další příspěvek o částku 2.124,-Kč. Tato částka odpovídá základnímu povinnému ručení.

Zdravotně postižený občan, držitel motorového vozidla - dálniční známky

Zákon o pozemních komunikacích byl novelizován zákonem č. 102/2000 Sb. Z této novely vyplývá, že pro těžce zdravotně postižené osoby se nevydává zvlášť upravený kupon. Motorová vozidla používaná k dopravě těžce zdravotně postižených občanů tedy nemusí být vybavena speciálně upravenou dálniční známkou.

Dále je majitel průkazu a označení ZTP a ZTP/P oprávněn požádat u obecního úřadu o vystavení parkovací karty ke svému vozidlu v místě bydliště.

Doklady předkládané při kontrole Policií ČR

V případě kontroly musí uživatel vozidla předložit platný průkaz ZTP nebo ZTP/P nebo rozhodnutí o přiznání příspěvku na provoz motorového vozidla. Pro usnadnění kontroly Policie ČR se doporučuje, aby motorové vozidlo, řízené těžce zdravotně postiženým občanem nebo přepravující tyto občany po dálnicích a rychlostních komunikacích, bylo vybaveno znaky O 2a nebo O 2b podle vyhlášky č. 99/1989 Sb. "O pravidlech provozu na pozemních komunikacích" ve znění pozdějších platných předpisů.

Kde žádat o příspěvek na provoz motorového vozidla?

Formulář žádosti je k dispozici na odboru sociálních věcí a zdravotnictví okresního, v Praze obvodního úřadu.

Vyplněná žádost s příslušnými doklady (k ověření správnosti uvedených údajů):

- velký technický průkaz vozidla
 - občanský průkaz držitele vozidla, dopravovaných osob
 - průkaz ZTP nebo ZTP/P držitele vozidla nebo dopravovaných osob,
- žádost je třeba podat osobně (jiná osoba musí mít plnou moc).

Označení vozidla ZTP, ZTP/P (zákon č.361/2000 Sb.)

Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou (označení 01) obdrží osoba, které byly přiznány mimořádné výhody II. stupně s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou, nebo III. stupně od pověřeného obecního úřadu. Vozidla označená zvláštním označením mohou:

- v jednotlivých případech a ji-li to naléhavě nutné, po dobu nezbytně potřebnou nedodržovat zákaz stání vyplývající z dopravní značky "zákaz stání", přičemž nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
- vjíždět na vyhrazené parkoviště, na něž je vozidlu bez zvláštního označení č. 01 vjezd zakázán.
- vjíždět do zákazu vjezdu označeném jako "dopravní obsluze vjezd povolen"

Zamítnutí přiznání sociální dávky

Je-li žádost o poskytnutí některé z uvedených sociálních dávek zamítnuta nebo je přiznána v neodpovídající výši, je možné proti rozhodnutí příslušného orgánu nebo i během řízení podat "**opravný prostředek**":

1) Během probíhajícího řízení lze podat tyto **procesní opravné prostředky**:

- námitka (proti postupu úředníků, lékařů, proti obsahu zdravotního posudku, apod.)
- stížnost (proti postupu úředníků - podjatost)

2) Po ukončení řízení je možné po obdržení rozhodnutí podat **odvolání proti rozhodnutí do 15 dnů** ode dne doručení rozhodnutí (písemně, uvést důvodu nesouhlasu s rozhodnutím), odvolací řízení musí proběhnout ve lhůtě do 30 dnů

3) Po **nabytí právní moci rozhodnutí** lze podat opravný prostředek - žádost o "**obnovu řízení**", tento opravný prostředek je možné podat nejpozději do 3 let ode dne vydání rozhodnutí, resp. do 3 měsíců ode dne prokazatelného zjištění nových skutečností opravňujících k obnově řízení (např.změna zdravotního stavu).